

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання «Стан та перспективи розвитку видавничої діяльності, в тому числі щодо університетських видань наукового, науково-методичного та іншого спрямування»

Заслухавши доповіді начальника організаційно-методичного управління Юскаєва В.Б. та проректора з наукової роботи Черноуса А.М., вчена рада відмічає, що в університеті проводиться системна робота щодо видання підручників, навчальних посібників, монографій, наукових журналів, матеріалів конференцій тощо.

Позитивну динаміку видавничої діяльності останніх років характеризує:

- забезпеченість навчальною літературою нормативам Ліцензійних умов (витрати університету на формування фонду навчальної та наукової літератури за період 2012-2016 р. склали – 1,8 млн грн);
- збільшення основної продукції видавництва – навчально-методичної та наукової літератури (за період 2012-2016 р. викладами та співробітниками університету видано 284 підручників і навчальних посібників, з них близько 90 % «Видавництвом СумДУ» (у 2006-2011 р. – 208), 221 монографія (у 2006-2011 р. – 123), близько 1,1 тис. найменувань іншої навчально-методичної та наукової літератури);
- позитивна динаміка формування фондів електронної навчальної літератури (за 2012-2016 р. – близько 1,0 тис. найменувань);
- забезпечення структурних підрозділів університету поліграфічними послугами для поточної діяльності (щорічно «Видавництвом СумДУ» виконується близько 1,2 тис. замовлень на поліграфічні послуги (виготовлення залікових книжок, бланкової документації, переплетень, афіш тощо) при загальному накладі тільки бланкової документації близько 600 тис. примірників);
- дієва система матеріального заохочення викладачів – авторів навчально-методичної та наукової літератури;
- збільшення обсягів платних послуг стороннім замовникам поліграфічної продукції (до 90,0 тис. грн);
- оновлення матеріально-технічної бази «Видавництва СумДУ».

Університет виступає засновником та видає чотирнадцять наукових журналів. Серед них два – «Журнал нано- та електронної фізики» та «Маркетинг і менеджмент інновацій» індексуються базою даних Web of Science Core Collection (далі – WoS), журнал «Журнал нано- та електронної фізики» індексується БД Scopus, Міжнародна конференція «Nanomaterials: Applications and Properties» з 2016 р. проводиться під егідою IEEE, що дає можливість для включення та індексації матеріалів конференції в БД WoS і Scopus.

Постійно на системній основі проводяться заходи щодо забезпечення відповідності наукових журналів міжнародним стандартам входження до науково-метричних баз даних, які визначені наказом ректора «Про підвищення рівня наукових журналів» (№ 0541-I від 10.06.2015 р.).

Стан виконання вимог цього наказу наведений у таблиці:

Скорочена назва журналу*	Факультет (інститут), базова кафедра**	Вимоги до журналів, які визначені наказом ректора № 0541-І від 10.06.2015 р.***												
		Термін виконання до 31.12.2015 р.										Термін виконання до 31.12.2016 р.		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЖНЕФ	ЕлГТ, ПФ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ММІ	ФЕМ, МУІД	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
НАР	ЕлГТ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
УЕП	ФЕМ, ЕТ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЖКЕМД	МІ	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-
ЖІН	ТеСЕТ	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+
МРЕ	ФЕМ, Е та БА	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	-	-
СІАЖ	Права, КП	+	-	-	-	-	+	+	-	-	+	-	-	-
Прав. гор.	Права	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
Образ	ІФСК, Ж та Ф	+	-	+	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-
Сум. стар.	Права, КП	+	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-
ФТ	ІФСК, Ж та Ф	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-
Вісник	ФЕМ	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ESD	ФЕМ Е та БА	Контент відсутній на сайті електронного журналу												

* Повні назви журналів: ЖНЕФ – Журнал нано- та електронної фізики; ММІ – маркетинг і менеджмент інновацій; НАР – Proceedings of the International Conference Nanomaterials: Applications and Properties; УЕП – Управління економічними процесами; ЖКЕМД – Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень; ЖІН – Журнал інженерних наук; МРЕ – Механізм регулювання економіки; СІАЖ – Сумський історико-архівний журнал; Прав. гор. – Правові горизонти; Сум. стар. – Сумська старовина; ФТ – Філологічні трактати; Вісник – Вісник СумДУ. Серія економіка; ESD – Economics of Systems Development.

** Повні назви кафедр: ПФ – прикладної фізики; МУІД – маркетингу та управління інноваційною діяльністю; ЕТ – економічної теорії; Е та БА – економіки та бізнес-адміністрування; Ж та Ф – журналістики та філології; КП – конституційного права, теорії та історії держави і права

*** Вимоги наказу № 0541-І від 10.06.2015 р.

- 1 – здійснення незалежного рецензування рукописів статей;
- 2 – наявність у складі редколегії видання не менше шести докторів наук із відповідної галузі науки, серед яких не менше трьох докторів наук - штатних працівників СумДУ;
- 3 – наявність у складі редколегії видання щонайменше 25% іноземних членів;
- 4 – наявність у складі редколегії видання щонайменше 10% вчених з індексом Гірша не нижче 4 за даними БД Scopus;
- 5 – розміщення гіперпосилання на web-сайт видання в його електронній версії;
- 6 – забезпечення постійної підтримки і оновлення інформації на web-сайтах видань, зокрема, англomовного контенту;
- 7 – розміщення розширеної анотації статей англійською мовою і списків пристатейної бібліографії у романській абетці;
- 8 – вихід з друку та оприлюднення електронних версій видання без затримок, відповідно до періодичності видання;
- 9 – публікування не менше 25% статей англійською мовою;
- 10 – реферування видання не менше ніж трьома базами даних відповідно до спрямованості (DOAJ, eLibrary, SSRN, PubMed, Index Copernicus тощо)
- 11 – публікування в кожному номері не менше 50% статей англійською мовою;
- 12 – публікування в кожному номері не менше 30% статей іноземних вчених (або вітчизняних вчених у співавторстві з іноземними вченими);
- 13 – залучення до складу редакційних колегій видань вчених з індексом Гірша не нижче 4 у кількості не менше 30%.

Вчена рада зазначає, що лише чотири журнали «ЖНЕФ», «НАР», «ММІ», «УЕП» в повній мірі відповідають вимогам наказу № 0541-І від 10.06.2015 р.

Журнали «ЖКЕМД», «ЖІН», «МРЕ», «СІАЖ», «Правові горизонти», «Образ», «Філологічні трактати», «Сумська старовина» частково відповідають вимогам зазначеного наказу, зокрема, у частині:

- створення та функціонування web-сайтів;
- залучення авторитетних українських і закордонних вчених до роботи в редколегіях;
- впровадження процедури незалежного рецензування поданих рукописів статей;
- входження до всеукраїнських і міжнародних реферативних та/або науково-метричних баз даних;
- залучення коштів спонсорів, сторонніх організацій та інших джерел для часткового покриття витрат на випуск журналів.

Журнали «ESD», «Вісник СумДУ. Серія економіка» в значній мірі не відповідають вимогам зазначеного наказу.

Також, вчена рада звертає увагу інститутів (факультетів) на необхідність більш системної роботи з:

- забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою нових спеціальностей (спеціалізацій) - «Кібербезпека», «Психологія», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Соціальна робота», «Фізична реабілітація», «Фізична культура і спорт», «Телекомунікації та радіотехніка»;
- забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою англійськомовних освітніх програм;
- більш ефективного використання навчальної та навчально-методичної літератури шляхом оптимізації її накладів та використання її електронних версій;
- з підвищення рівня видань журналів «ЖІН», «ЖКЕМД», «МРЕ», «СІАЖ» та «Правові горизонти», «Образ», «Філологічні трактати», «Сумська старовина», які лише частково відповідають вимогам наказу № 0541-І від 10.06.2015 р.

З врахуванням вищезазначеного, **вчена рада постановляє:**

1. Вважати пріоритетною подальшу діяльність щодо вдосконалення організаційного рівня інформаційного забезпечення навчального процесу та наукової діяльності, швидкого реагування на зміни в інформаційних потребах.
2. Продовжити практику видання та впровадження в навчальний процес електронних навчальних матеріалів насамперед із дистанційним доступом та навчальних матеріалів для англійськомовних освітніх програм.

Відповідальні: директора інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: постійно.

3. З метою повного забезпечення навчального процесу навчальною та навчально-методичною літературою факультетам ЕЛПТ та ІФСК, Медичному інституту організувати роботу з виконання планів видань за спеціальностями «Кібербезпека», «Психологія», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Соціальна робота», «Фізична реабілітація», «Фізична культура і спорт», «Телекомунікації та радіотехніка», за необхідності внести відповідні корективи, та в термін до 31 грудня 2016 року їх затвердити у встановленому порядку.

Відповідальні: директора інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр.

4. Постійно підвищувати рівень журналів, забезпечувати відповідність вимог до видань у частині їх індексування БД Scopus та/або WoS, за рахунок:

- залучення до складу редакційних колегій журналів іноземних вчених з індексом Хірша не нижче 4 у кількості не менше 30 %;
- шляхом публікування у неанглійськомовних журналах не менше 50 % статей англійською мовою;
- оприлюднення розширеної анотації статей англійською мовою та латинізованих списків пристатейної бібліографії;
- входження видань до не менше, ніж трьох реферативних баз даних відповідно до спрямованості видання, зокрема DOAJ, PubMed, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory тощо;
- постійного підвищення рівня цитування статей, які опубліковані в журналах;
- залучення іноземних вчених у якості рецензентів рукописів статей;
- перевірки текстів на правопис.

Відповідальні: головні редактори журналів.

Термін виконання: постійно

5. На системному рівні проводити роботу із залучення іноземних авторів до публікацій статей у журналах СумДУ (у т.ч. у співавторстві з представниками СумДУ), зокрема, тих, які:

- мають публікації у виданнях, які індексуються БД Scopus та/або WoS;
- мають високі науково-метричні показники;
- працюють в університетах-партнерах СумДУ, що входять до першої тисячі рейтингу Webometrics та Топ-500 рейтингу QS;
- виступають співвиконавцями міжнародних наукових проектів.

Відповідальні: директора інститутів, декани факультетів, головні редактори журналів.

Термін виконання: постійно.

6. З метою подальшого удосконалення нормативної бази, яка направлена на підвищення рівня наукових видань університету для їх входження до БД Scopus та/або WoS підготувати нову редакцію наказу «Про підвищення рівня наукових журналів», яким передбачити у тому числі і заходи, зазначені у пунктах 1 і 2 рішення

Відповідальні: проректор з НР Черноус А.М., начальник ЦНТЕІ Артюхов А.Є.

Термін виконання: 30 квітня 2017 р.

7. Проаналізувати стан та перспективи розвитку кожного з видань, які не відповідають або відповідають частково вимогам наказу № 0541-І від 10.06.2015 р. та подати ректору обґрунтовані пропозиції щодо:

- перспективних планів розвитку журналу;
- часткового або повного припинення фінансової підтримки процесу видання;
- закриття журналу.

Відповідальний: проректор з НР Черноус А.М..

Термін виконання: 31 березня 2017 р.

8. Здійснити заходи з підвищення кваліфікації осіб відповідальних за видання журналів, зокрема, провести цикл інформаційно-технологічних семінарів для редакційних колегій за тематиками:

- механізми входження видань до баз даних Scopus, WoS, DOAJ, PubMed, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory тощо;
- політика відкритого доступу (Open Access Policy);
- формування політики захисту авторських прав та інформації у наукових журналах;
- Міжнародний класифікатор статей Digital Object Identifier (DOI) тощо.

Відповідальний: начальник ЦНТЕІ Артюхов А.Є.

Термін виконання: протягом 2017 р.

9. На науковій раді при розгляді питання про підвищення рівня наукових, науково-методичних та інших конференцій, які проводяться університетом та сформулювати відповідні рекомендації для організаційних комітетів щодо:

- індексування матеріалів конференцій науково-метричними базами даних;
- публікації матеріалів конференцій англійською мовою;
- проведення системної роботи із залучення іноземних вчених, вимоги до яких зазначено у п.5 рішення, до участі у роботі конференції з публікацією тез доповідей або статей.

Відповідальний: проректор з НР Черноус А.М.

Термін виконання: 31 травня 2017 р.

10. З метою підвищення рівня госпрозрахункової складової в діяльності «Видавництва СумДУ» директору департаменту бізнес-процесів Леонову С. В., начальнику організаційно-методичного управління Юскаєву В.Б. та директору «Видавництва СумДУ» Медіній С.В. вжити подальших заходів щодо залучення замовлень сторонніх установ на поліграфічну продукцію «Видавництва СумДУ».

11. Начальнику організаційно-методичного управління Юскаєву В.Б., директору «Видавництва СумДУ» Медіній С.В. продовжити роботу щодо подальшого удосконалення матеріально-технічної бази друкарні університету та впровадження сучасних поліграфічних технологій.

Схвалено вченою радою СумДУ.
Протокол № 05 від 10 листопада 2016р.

Голова вченої ради

А.В.Васильєв

Секретар

А.І.Рубан